

[Hans Hansen.]

tidligt nok for mig at udtale mig om, hvad vi vil gøre, naar det endelige Forslag kommer frem.

J. P. Nielsen: Sønderjylland og den Ordning, vi har med Hensyn til de sønderjydske Laanekasser, har jo flere Gange været omtalt, og det er derfor, jeg har bedt om Ordet for at sige lidt om, hvorledes Lovforslaget eventuelt vil komme til at virke i Sønderjylland.

Jeg vil først sige til den ærede Ordfører for Venstre, Hr. Madsen-Mygdal, der har omtalt en bestemt Mand, Chr. Iversen i Sønderballe, som omtrent er blevet verdensberømt, at Chr. Iversen er ikke Medlem af noget af de Amtsudvalg, der her er Tale om, og jeg synes, det er lidt uretfærdigt overfor en Række Mænd blandt Landboerne, der rundt omkring i Amterne har gjort et aarelangt Arbejde for at skabe sunde Forhold indenfor Landbrugserhvervet, at man fremstiller det, som om den Mand, der har hjemme oppe i Haderslev Amt — det er ganske vist i det ærede Medlems Valgkreds, og han er, saa vidt jeg ved, det ærede Medlems anbefaler —, er den eneste, der har gjort noget i den Retning i Sønderjylland. Chr. Iversen er saamænd en meget skikkelig Mand, der rimeligvis har hjulpet nogle af sine Venner og Bekendte til en Gældsordning, som Laanekassen saa har betalt, men det er ogsaa det hele. I Tønder Amt sidder det ærede Medlems Partifælle i det andet høje Ting, Hr. Jepsen Christensen, som Formand for Amtsudvalget, og han har ordnet de Gældsordninger, som er truffet dér. I Aabenraa Amt sidder Amtmanden sammen med Borgmester Fink og Gaardejer Philipsen, og i Sønderborg Amt, hvor jeg er Formand, sidder Tøger Thychsens fra Krammark og Chr. Christensen, Elsmark. Jeg tror, at de to sidste Medlemmer, som jeg har nævnt fra Sønderborg Amt, der ikke er mine Partifæller, men tværtimod er Venstremænd, har gjort et meget mere solidt Arbejde end det Arbejde, der er gjort i Haderslev Amt. Det viser sig i hvert Fald, at i langt de fleste Tilfælde, som de har ordnet, har Ordningen holdt, medens Ordningerne i Haderslev Amt bryder sammen. Det er derfor, vi har al den Uro deroppe fra.

Men hvis det ærede Medlem nu skulde tage Eksempel efter Chr. Iversen fra Sønderballe, saa skulde det jo ikke være Amtsudvalgene, som det her foreslaas, der skulde ordne det, saa skulde det være saadan en Mirakeldoktor som Chr. Iversen. Ser vi som sagt paa Forholdene i Sønderjylland, saa er

det en Kendsgerning, at det er fra Haderslev Amt, at Uroen kommer, fordi de Ordninger, som er truffet dér, til Trods for at Haderslev Amt har faaet de fleste Penge, er begyndt at bryde sammen, og i Haderslev Amt har de saamænd haft mange Mirakeldoktorer, og dér har de ogsaa de berømte 4 unge Landmænd, som nu rejser rundt for at organisere Utilfredsheden over hele Sønderjylland. De har Hübsmann, Lærer Billum i Nustrup og Direktør Callø for Sønderjyllands Kreditforening, saa der er Mirakeldoktorer nok. Det er stadig dér, det brænder, det er derfra, Urobacillen har bredt sig over hele Sønderjylland. Det er ikke tiltalende med denne Uro. Naar man deltager i de Møder, hører man kun Skældsord mod dansk Styre og mod, hvad der er gjort fra dansk Side. Det er godt for en Gangs Skyld at se, hvad Hjælp Danmark har ydet ikke mindst Landbrugserhvervet i Sønderjylland i de 10 Aar, der nu er gaaet, altsaa Hjælp ud over, hvad den øvrige danske Del af Befolkningen har faaet, Hjælp i erhvervs-mæssig Henseende ud over det, der er hjemlet i andre danske Love, og jeg skal her nævne, at fra 1920 til nu er der gennem den sønderjydske Laanekasse udlaant 27,7 Mill. Kr., at den danske Stat har foranlediget, at der i Realkredit er bragt 9 Mill. Kr. derved, at der gennem Hypoteklaanefonden er kommet 20 Mill. Kr., gennem Driftslaan til Landbruget 1 456 605 Kr. og desuden ad Frivillighedens Vej gennem Foreningen „Landeværnet“ og andre, der har givet Støtte, ca. 3 Mill. Kr. I alt er der i de 10 Aar, der er gaaet, bragt Sønderjylland en Hjælp ud over, hvad Erhvervene i det øvrige Danmark har faaet, til et samlet Beløb af 61 156 605 Kr.

Og ser vi saa paa, hvor meget Landbruget har faaet heraf, saa har Landbrugserhvervet gennem den sønderjydske Laanekasse faaet 14 025 450 Kr., gennem Driftslaaneforeningerne 1 456 605, sidste Aar fik Haderslev Amt i rent Mergeltilskud 226 000 Kr., af de 9 Mill. Kr.s Realkredit er de 7,5 Mill. Kr. ydet til Landbruget, af Hypoteklaanefondens 20 Mill. Kr. er de 18,5 Mill. Kr. gaaet til Landbruget, og „Landeværnet“s og de frivillige Midlers 3 Mill. Kr. er udelukkende gaaet til Landbruget. Alt i alt har Landbrugserhvervet i de 10 Aar, der er gaaet, faaet i Laan og Støtte fra det danske Samfund 44 808 055 Kr. Den allerstørste Del af dette Beløb er kommet derved efter 1925, de sidste store Laan kom i 1927. Den sidste Sum fra den sønderjydske Laanekasse er ikke udlaant endnu; der er endnu en Sum for Finansaaret 1930—31, som ikke er ud-